

Posudek vedoucí na diplomovou práci Barbory Švarcové

Mediální obraz výtvarného umění v České televizi

Diplomová práce Barbory Švarcové vznikala delší dobu, během níž se několikrát změnilo, či spíše zpřesňovalo samotné téma, stejně jako metody výzkumu a vzorek děl, jež chce zkoumat. Tento ne vždy snadný proces postupného krystalizování práce se nicméně ve výsledku zúročil v textu, který považuji za velmi důkladně promyšlenou, analyticky přesnou a hutně napsanou studii. Zatímco jiné diplomové práce leckdy kolem svých témat jen zpovzdálí a příliš letmo krouží, autorce této práce se podařilo pustit se do velice koncentrované a detailní analýzy, kterou nicméně je schopná v závěrečné části zároveň zručně vsadit do obecnějšího teoretického kontextu (především za pomoci tezí Pierra Bourdieu). V kontextu diplomových prací na FAMU není ani jedno z toho zdaleka samozřejmostí.

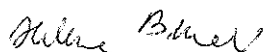
Pečlivost, s níž k výzkumu televizního pořadu o výtvarném umění Artmix přistupovala, je znát z toho, kolika různým oblastem se ve svém textu věnuje: všímá si grafického zpodobení znělký, kamery, střihu i vsazení tohoto pořadu do kontextu jiných televizních děl o výtvarném umění; podrobně analyzuje rétorické strategie, které tento pořad používá při prezentování umění prostřednictvím komentáře ve voice overu; zkoumá dramaturgii pořadu z hlediska opakujících se rubrik a také s ohledem na to, jaký typ umění je tvůrci pořadu vybírán coby kvalitní a tedy hodný zveřejnění v televizi a která umělecká díla naopak do okruhu zájmu producentů nespádají. Tyto jednotlivé aspekty, které podrobuje jak náročné kvantitativní, tak i zevrubné kvalitativní analýze, přitom zkoumá z konkrétního a podle mne produktivního úhlu pohledu – tedy jakou skrytou „ideologickou“ koncepci výtvarného umění v sobě tento jeho mediální obraz nese, co a jak legitimizuje a co naopak zamlčuje, jaké hodnotící kategorie jakým způsobem konstruuje. Postupně tak odhaluje nepoměr v důrazu na malbu a na jiné umělecké druhy, to, jaký expresivní slovník je používán v komentáři, jak se za pomoci odkazů na ctihodné instituce kruhově potvrzuje a petrifikuje blíže nedefinovaná hodnota určitých umělců, jaká jiná strategie definování hodnoty je naopak používána pro legitimizaci kvality mladých umělců, jak pořad implicitně řeší ideologický svár mezi čistým uměním a mainstreamem, atd.

Je to text jemně zábavný (v rámci kritického poukazování na pořadem nereflektované manipulace a mocenskou legitimizaci určitého typu tvorby výtvarných umělců na úkor jiné), ale přitom zároveň velmi uměřený a reflexivní. Autorka si velmi dávala pozor, aby ke svému výzkumu nepřistupovala s nějakým jednoduchým, předem hotovým odsudkem, aby na dané dílo jen neaplikovala nějaké předem dané hodnocení. I když je schopná některé rysy televizní reprezentace umění poměrně ostře kritizovat, vždy pečlivě argumentuje a snaží se pochopit i různé kontextuální důvody a „polehčující okolnosti“, proč je výtvarné umění v Artmixu a v ČT obecně prezentováno zrovna takto. Velmi oceňuji i sebereflexivní závěr diplomové práce, kde sama uvádí určité limity svého přístupu – podobně jako se snažila komplexním a

neuspěchaným způsobem hodnotit zkoumaný televizní pořad, tak obrací pozornost i sama k sobě a svému textu, dělajíc jeho jemně sebekritickou revizi.

Textu by slušela důkladnější jazyková korektura a vyskytuje se v něm ještě pár souvětí, které by bylo možné rozplést do srozumitelnější podoby, nicméně jedná se o pouhé drobnosti, které z mého pohledu nemohou zastříit kvality této bystré a důkladné diplomové práce. Navrhuji ji proto hodnotit známkou A.

26. 9. 2016

Helena Bendová